

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ยังได้กำหนดให้นักเรียนต้องศึกษาภาษาต่างประเทศ ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้านหรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาประกอบจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

ภาษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการแสวงหาความรู้ ดังนั้น การพัฒนาเด็กให้มีความสามารถและมีทักษะความชำนาญในการใช้ภาษาได้อย่างแตกฉาน จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งของกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นรากฐานสำหรับการหาแหล่งความรู้ต่างๆ และสรรค์สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้ผู้เรียนต้องบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้วยมาตรฐานด้านต่างๆ คือ

1. ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ต้องเข้าใจกระบวนการอ่าน ฟัง พูด เขียน และมีทักษะในการสื่อสาร
2. ด้านภาษากับวัฒนธรรม ต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม และความเหมือนกับความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมเจ้าของภาษา
3. ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก ต้องสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ และใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และการประกอบอาชีพ และการร่วมมือกันในสังคม

อภิวรรณ ประสพรัตน์ (2547, หน้า 27) ปัจจุบันในประเทศไทย ภาษาจีนกลางได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา จึงทำให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในประเทศไทยอย่างกว้างขวางทั้งในระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และในระดับมหาวิทยาลัย ตลอดจนสถาบันสอนภาษาเอกชนที่เปิดสอนภาษาจีนกลางให้กับผู้ที่สนใจทั่วไป

รณพล มาสันติสุข (หน้า 2) ในปัจจุบันภาษาจีนภาษาจีนถือได้ว่าเป็นภาษาที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าภาษาอังกฤษ เนื่องจากมีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจจนก้าวขึ้นมาเป็นมหาอำนาจไล่ตามสหรัฐอเมริกาและยุโรป สาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือมีผู้ใช้ภาษาจีนอยู่ทั่วโลกหลายร้อยล้านคน จึงไม่น่าแปลกใจเลยว่า การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย จะได้รับความนิยมเป็นอันดับสองรองจากภาษาอังกฤษ แต่การเรียนการสอนภาษาจีนก็เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย อาทิเช่น ผู้เรียนมีประสิทธิภาพทางการเรียนต่ำ ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แบบเรียนที่ใช้ขาดความเหมาะสม วิธีการสอนไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ครูผู้สอนขาดเทคนิคการสอนที่จะดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจเรียน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าปัจจุบันภาษาจีนได้รับความนิยมค่อนข้างมาก และรองจากภาษาอังกฤษ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการเรียนการสอนภาษาจีนนั้น คือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เนื่องจากผู้สอนขาดเทคนิค และวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสนใจ และขาดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม ดังนั้น ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงได้เกิดแนวทางที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความสนใจมากยิ่งขึ้น นั่นคือการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525, หน้า 174) ได้กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเป็นสื่อประสมซึ่งครูนำไปใช้เป็นเครื่องชี้แนวทาง ที่ว่าจัดเป็นสื่อประสม เพราะเป็นประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่ต้องใช้สื่ออย่างหลายระบบ การผลิตที่นำสื่อการเรียนหลายๆ อย่าง มาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน เรียกอีกอย่างหนึ่งคือสื่อประสม ดังนั้น ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมการสอนในลักษณะของสื่อประสมที่ครูสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความถนัด และความสนใจของตนเอง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ และผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร อันเนื่องมาจากประสบการณ์หรือการฝึกหัดโดยให้สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์ และประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งง่ายต่อการศึกษาทำความเข้าใจส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถทางการเรียนเพิ่มสูงขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความสนใจสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนภาษาจีนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อทดลองใช้ และศึกษาผลการใช้ชุดการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม

ขอบเขตการวิจัย

ผู้ศึกษาค้นคว้าแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตในแต่ละขั้นตอน ออกเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ขอบเขตด้านเนื้อหา และขอบเขตด้านตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นนี้ใช้เนื้อหาวิชาภาษาจีน ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร มาตรฐานที่ ต.1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ซึ่งตรงกับตัวชี้วัดที่ 3 ระบุภาพ สัญลักษณ์ เครื่องหมายตรงตามความหมายของคำ และกลุ่มคำ ประโยค ข้อความสั้นๆ ที่ฟังหรืออ่าน โดยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำไปสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

เรื่องที่ 1 อาหาร

เรื่องที่ 2 เครื่องดื่ม

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนดรุณานุกูลลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษา เนื้อหา และเวลาที่ใช้ในการศึกษา และจำนวน 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 75/75

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 75/75

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้และศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การทดลองใช้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลภูขจร อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 75/75

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลภูซาง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง การเรียนที่มีการจัดกิจกรรมจัดประสบการณ์เรียนรู้อย่างมีระบบ การจัดกิจกรรมที่ใช้ชุดฝึกปฏิบัติที่กำหนดไว้ในกิจกรรมซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนมีทั้งหมด 2 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 อาหาร เรื่องที่ 2 เครื่องดื่ม ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ คู่มือครู คู่มือนักเรียนประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ บัตรเนื้อหา บัตรคำสั่ง บัตรกิจกรรม เพลงที่ใช้ประกอบการสอน ซึ่งการเรียนรู้คำศัพท์เป็นไปตามแนวคิดของลาโด (Lado, 1988, pp.119-120)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดขึ้นจากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่มของผู้เรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม ที่ผู้ค้นคว้าสร้างขึ้นประกอบด้วย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนและหลังเรียน ซึ่งครอบคลุมตามพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้

3. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน หมายถึง คุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนตามเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพ โดยพิจารณาจากผลการเรียนรู้จากบัตรกิจกรรมในแต่ละเรื่องเป็นค่าประสิทธิภาพตัวแรก (E₁) และผลการทำ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม หลังการใช้กิจกรรมเป็นค่าประสิทธิภาพตัวที่สอง (E_2) ซึ่งกำหนดไว้ 75/75 ดังนี้

75 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนรวมเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการวัดและประเมินผลแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกิจกรรมแต่ละเรื่อง

75 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนรวมเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการวัดและประเมินผลแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม หลังการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน

4. ความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรม หมายถึง ความรู้สึกทางบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลภูข่าจระ ปีการศึกษา 2553 ที่มีชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน เรื่อง อาหารและเครื่องดื่ม โดยสามารถวัดความพึงพอใจได้จากแบบวัดความพึงพอใจที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นมา มี 3 ด้าน ดังนี้ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

4.1 ด้านปัจจัยนำเข้า หมายถึง ตัวชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน บัตรคำถาม บัตรเฉลย บัตรคำตอบ เพลงที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

4.2 ด้านกระบวนการ หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอน ขั้นตอนของกิจกรรม นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ และองค์ประกอบของสถานการณ์ต่างๆ

4.3 ด้านผลผลิต หมายถึง นักเรียนเกิดความรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีน และนักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้